

Asia: Pikku Kivinevan tuuli- ja aurinkovoiman YVA-ohjelma, (Reisjärvi) sekä sen sähkönsiirto (Reisjärvi, Lestijärvi, Sievi, Kinnula) (LVV-U/42986/2026)

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fi

Lausunto

1 Johdanto

VSB Uusiutuva Energia Suomi Oy suunnittelee sähköntuotantoa tuuli- ja aurinkovoimalla Reisjärvellä Pikku Kivinevan alueella. Hankkeessa suunnitellaan 9 tuulivoimalan ja n. 110 ha alaista aurinkovoima-aluetta. Sähkö siirretään joko 110 tai 400+110 kV ilmajohtolla.

2 Lausunto

Pyydettyä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

Hankealueelle tehdään 2026 aikana mm. linnuston muuttoselvitykset, metsäkanalintuselvitys, pesimälinnustoselvitys, lumijälki- ja riistalajiselvitys, suurpeto- ja saukkoselvitys.

Linnustokartoitusten osalta Luke huomauttaa, että kanalinnuilla on voimakkaat vuosien väliset vaihtelut kannansuuruudessa, joten laskentojen toteuttaminen vain yhtenä vuonna saattaa antaa väärän kuvan alueen merkityksestä lisääntymisympäristönä. Yhden vuoden aineisto on altis satunnaisvaihtelulle. Tällöin tulosten tulkinnassa ja johtopäätöksissä on syytä olla varovainen.

Luke näkee, että tämän hankkeen osalta kaikkein keskeisintä on yhteisvaikutusten tarkastelu ja niiden välttäminen (kts. Kuva 23 YVA-ohjelman s. 55).

Pikku Kivinevan hankealue on osana laajempaa Kivinevan ja Paukannevan Natura2000-alueiden viereistä tuulivoimasuunnittelua ja se sijaitsee noin yhden kilometrin päässä Kivinevan Natura2000-alueesta.

Molemmissa Natura2000-alueessa on metsäpeura suojeluperusteena. Muita em. kokonaisuuden tuulivoiman suunnittelualueita ovat Toholampi-Lestijärven ja Vääräjoen hankkeet, jotka sijaitsevat Kivineva-Paukannevan Natura2000-alueiden vieressä. Luke suosittelee perustellusti laajan poroon ja karibuun liittyvän tutkimuskirjallisuuden perusteella noin 5 km vyöhykettä metsäpeuralle tärkeiden Natura-alueiden ympärille, jossa nykytilaa ei heikennettäisi lisääntyvällä maankäytöllä.

Pikku Kivinevan hankealueelta on jonkin verran kesäistä panta-aineistoa ja se on myös vasanhoitojakson ennustekartan perusteella sopivaa kesälaidunaluetta. Luke toivoo, että em. näkökulmat huomioitaisiin hankesuunnittelussa monimittakaavaisesti.

Huomioita nykyisen tuulivoimarakentamisen kokonaisuudesta

Luke huomauttaa perustellusti, että koko Suomenselän alueella nykyinen puhtaan siirtymän suunnitelmien ja rakentamiset tuottavat pahimmillaan olosuhteet yhdessä muiden muutosvoimien kanssa, jolloin kokonaisuus ei ole kestävä erityisesti pitkällä aikavälillä, jota tuulivoimaloiden tekninen käyttöiän perusteella odotetaan. Vaikutukset ulottuvat useiden metsäpeurasukupolvien päähän, eikä rakennettujen elinympäristöjen jatkokäytöstä ole riittäviä suunnitelmia.

Tuohimaa-Riutanmaan hankealueet ja sen ympärillä laajasti sijaitsevat muut tuulivoimasuunnitelmat ovat osa koko Suomenselän kattavaa luontokatoa (myös toiminnallista luontokatoa), joka muodostuu kaikista niistä rakenteista ja niiden häiriövyöhykkeistä, joita suunnitellaan kattavasti koko Suomenselän metsäpeuran populaation alueelle poronhoitoalueelta Pirkanmaalle asti. Luke näkee, että nykyiset rakentamisen suunnitelmat ovat vakava riski koko EU:n ainoalle elinvoimaiselle Fennicus-alalajin populaatiolle ja eri tavoitteiden yhteensovittamista tarvitaan nykyistä enemmän yli hanke- tai hallinnollisten rajojen. Luke samalla näkee, että nykyisen puhtaan siirtymän toteutus ja esim. biodiversiteettitavoitteet ovat keskenään ristiriitaisia, koska tuulivoimaa on rakennettu, rakenteilla ja suunnitteilla koko metsäpeuralla tärkeiden Natura2000-suojelualueverkoston välittömään läheisyyteen koko sen läntiselle levinneisyysalueelle. Luke yhdessä muiden hanketoimijoiden kanssa tulee kiinnittämään huomiota uudessa EU-komission LIFE-rahoitusinstrumentin ja kansallisen rahoituksen tuella LifeLine4Fennicus – hankkeessa (2026 - 2032) myös maankäyttöä ja sen vaikutuksia."

Vesistöjen osalta Luke huomauttaa, että valumavesien hallinta tulisi olla tehokasta rakennusaikana ja tulee varmistaa, ettei maamassat pääse karkaamaan esim. tien penkoilta vesistöihin myöhemmissäkään vaiheissa.

3 Lausunnon tiivistelmä

Luonnonvarakeskus toteaa, että vuoden 2026 selvitykset ovat monipuolisia, mutta kanalintujen esiintymisen selvittämiseksi suunnittelualueella olisi hyvä tehdä soidinpaikkaselvitykset useampana peräkkäisenä vuonna. Tällöin soidinpaikkaselvitys antaisi paremman kuvan alueen merkityksestä kanalinnuille, kuin yksittäisenä keväänä tehty selvitys. Pikku Kivinevan hankealue sijaitsee noin kilometrin päässä Kivinevan Natura 2000 -alueesta, jonka suojeluperusteisiin metsäpeura kuuluu. Luke korostaa tutkimuskirjallisuuteen perustuvaa noin viiden kilometrin vyöhykettä, jolla maankäyttöä ei tulisi lisätä metsäpeuran elinympäristöä heikentävästi. Hankealueelta on kesäistä panta-aineistoa, ja alue toimii ennustekarttojen mukaan sopivana kesälaitumena, mikä olisi syytä huomioida suunnittelussa monimittakaavaisesti. Luke pitää hankkeen kannalta keskeisimpänä yhteisvaikutusten arviointia, sillä Suomenselän laaja tuulivoimarakentaminen yhdessä muiden maankäytön muutosten kanssa muodostaa merkittävän riskin EU:n ainoalle elinvoimaiselle Fennicus-alalajin metsäpeurapopulaatiolle ja lisää luontokatoa. Lisäksi Luke painottaa, että valumavesien hallinta on varmistettava rakennusaikana ja sen jälkeen, jotta maamassat eivät pääse kulkeutumaan vesistöihin.

Sirpa Thessler

Johtaja, Luonnonvarat

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 15.06.2026 klo 20:56:45.

Lausunnon valmistelija(t):

Saara Kattainen

Antti Paasivaara

Liitteet:

Tiedoksi: